

Handläggare: Elisabeth Forsberg Uvemo
Telefon: 08-508 33 010

Till
Utbildningsnämnden
2008-03-13

Promemoria om en individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen

Svar till kommunstyrelsen på remiss av promemoria från
utbildningsdepartementet (Dnr 322-136/2008).

Förslag till beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Thomas Persson
Direktör

Håkan Edman
Grundskolechef

Sammanfattning

I promemorian om en individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen föreslår utbildningsdepartementet en ändring av gällande lagstiftning. Där föreslås att skolor från och med den 1 juli 2008 ska ge skriftlig information med omdömen i samband med utvecklingssamtalet och vid behov. Dessa omdömen får vara betygsliknande. Även information om den sociala utvecklingen ska kunna ges.

Utbildningsnämnden har redan fattat beslut om förändring av skriftlig info/omdömen under förutsättning att regeringen fattar beslut om förordning som medger betygsliknande omdömen. Staden är därmed positiv till förslagen i promemorian. Förvaltningen anser dock att det bör vara tillåtet för en kommun/huvudman att skapa en gemensam mall/struktur för skriftlig information med omdömen för att skapa likvärdighet i bedömningen. Förvaltningen avser att

starta ett arbete för att skapa stödprocesser kring betyg och bedömning och detta omfattar naturligtvis även arbetet med skriftlig information.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samråd med kvalitetsavdelningen.

Bakgrund

Utbildningsförvaltningen har ombetts svara på en remiss av *Promemoria om en individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen* från utbildningsdepartementet. Promemorian föreslår förordningsförändringar.

Ärendets innehåll

Inledning

Riksdagen har med anledning av regerings proposition ”Vissa skolfrågor” (prop 2006/07:86, bet. 2006/07:UbU14, rskr. 2006/07:184) beslutat att häva den riksdagsbindning som gäller för skriftlig information om elevers skolgång i samband med utvecklingssamtal i grundskolan och motsvarande skolformer. Riksdagens tidigare uttalande om att en sådan skriftlig information alltid ska bygga på en överenskommelse i det enskilda fallet och inte får ha karaktären av betyg gäller därmed inte längre.

Föreskrifter om skriftlig information i samband med utvecklingssamtalet finns i respektive skolformsförordning, t.ex. 7 kap. 2§ grundskoleförordningen (1994:1194). Samtalet ska genomföras en gång per termin med deltagande av elev, elevens vårdnadshavare och lärare. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framtidsytande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. På begäran av vårdnadshavaren ska läraren, som ett komplement till utvecklingssamtalet, lämna annan skriftlig information om elevens skolgång. Idag får alltså uppgifter i utvecklingsplanen och annan skriftlig information som lämnas som ett komplement till utvecklingssamtalet inte ha karaktären av betyg.

Förslag

I promemorian föreslås en ny utformning av den individuella utvecklingsplanen. Bestämmelserna om den individuella utvecklingsplanen i grundskoleförordningen, särskoleförordningen, specialskoleförordningen och sameskolförordningen ändras så att en sådan plan inte enbart ska vara framtidsytande. Den ska även innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne från år 1. Dessa omdömen får vara betygsliknande och dagens förbud utgår. Omdömena ska grundas på en

utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i varje ämne och lämnas i samband med utvecklingssamtalet och vid behov. Rektor ska besluta om den närmare utformningen. Planen föreslås också få innehålla annan information om elevens skolgång om rektor beslutar om detta. Med annan information avses framförallt elevens sociala utveckling.

Enligt nuvarande lagstiftning kan sådan skriftlig information enbart lämnas på begäran av elevens vårdnadshavare. I förslaget ska sådan skriftlig information ges till samtliga vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet.

Skäl för förslaget

Som skäl för förslaget anges att föräldrar och elever har rätt till en god och tydlig information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling samt om eventuella behov av särskilt stöd eller andra insatser. En tydlig utvärdering och information är förutsättningar för att det ska bli möjligt att upptäcka kunskapsluckor och att ge eleven rätt sorts stöd. Många föräldrar uttrycker att de vill ha information om sitt barns utveckling som ger klara signaler om vad som behöver förbättras för att målen i skolan ska uppnås. Den information om elevens skolgång som idag ges i samband med utvecklingssamtalet upplevs ofta som otydlig. Ett sätt att öka tydligheten är att lärarna får möjlighet att uttrycka sig i mer betygsliknande former genom skriftliga omdömen som en del av den individuella utvecklingsplanen. Förordningsändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2008.

För särskolan är förutsättningarna andra än för grundskolan. Bedömningen av elevens kunskapsutveckling inom grundsärskolan utgår från kunskapsmål som är anpassade efter elevens förutsättningar. Betyg ges i grundsärskolan endast om vårdnadshavare begär det. I träningsskola ges inga betyg. I promemorian betonas det dock att det trots detta inte finns skäl att ha en avvikande reglering för den obligatoriska särskolan. I den individuella utvecklingsplanen ska läraren ge omdömen om elevens kunskapsutveckling, men det finns inget krav på att dessa ska vara betygsliknande utan detta avgörs lokalt av rektor.

Stöd vid införandet

Det är angeläget att den betygsliknande informationen får en ändamålsenlig utformning med utgångspunkt i skolans styrdokument. Som stöd vid införandet föreslår Utbildningsdepartementet att Myndigheten för skolutveckling ges ett uppdrag att ta fram ett stödmaterial med lärande exempel för att utveckla och dokumentera formerna för en ny förstärkt individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen. Statens skolverk behöver enligt departementet anpassa de allmänna råden för den individuella handlingsplanen till den nya regleringen.

Promemorian föreslår vidare att den läsa-skriva-räkna-satsning som regeringen aviserar i budgetpropositionen för 2008 också används till vissa fortbildningsinsatser för att stödja och utveckla arbetet med en förändrad individuell utvecklingsplan. Det bör även avsättas andra medel för vissa statliga fortbildningsinsatser för genomförandet av en förändrad individuell utvecklingsplan.

Sekretess

Även sekretessfrågan tas upp i promemorian eftersom den individuella utvecklingsplanen i likhet med betyg är en allmän handling när den är färdigställd och överlämnad till eleven och elevens vårdnadshavare. Därför föreslås att utformningen av den individuella utvecklingsplanen utformas så att där inte förekommer känsliga uppgifter som kan tänkas omfattas av sekretess. Den ökade dokumentationsskyldigheten i fråga om elevers personliga förhållanden aktualiserar utformningen av bestämmelserna om sekretess inom skolan. Inom regeringskansliet bereds därför frågan om en översyn av sekretessbestämmelserna.

Möjliga ekonomiska konsekvenser

Skolhuvudmännen ansvarar för att målen i skolans styrdokument konkretiseras så att alla elever ges optimala möjligheter att lyckas utifrån sina förutsättningar. Skolan har ansvar för att alla elever får en individuellt anpassad undervisning och att kunskapsutvecklingen för alla barn och ungdomar planeras och noga följs genom hela skoltiden. Den skriftliga informationen ska utformas i samband med utvecklingssamtalet och medför därför inte något ökat krav för skolhuvudmannen. Mot denna bakgrund bedömer departementet att förslaget inte innebär några ökade kostnader för skolhuvudmannen.

Förvaltningens förslag

Utbildningsnämnden har redan fattat beslut om förändring av skriftlig information/omdömen under förutsättning att regeringen fattar beslut om förordning som medger betygsliknande omdömen. Staden är därmed positiv till förslagen i promemorian. Förvaltningen instämmer i synen att föräldrar och elever har rätt till en god och tydlig information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling samt om eventuellt behov av särskilt stöd eller andra insatser.

I promemorian föreslås att rektor på den enskilda skolan beslutar närmare om utformningen av den skriftliga informationen med betygsliknande omdömen. Förvaltningen anser dock att detta är ett område där skolorna ska samverka i syfte att skapa en likvärdig bedömning. Det bör också vara tillåtet för en kommun/huvudman att skapa en gemensam mall/struktur för skriftlig information

med omdömen. Förvaltningen påbörjade under våren 2007 ett arbete kring skriftlig information. Utbildningsnämnden antog under våren ett stödmaterial för hur betygsliknande omdömen kan se ut. Förvaltningen avser att starta ett arbete för att skapa ytterligare stödprocesser kring betyg och bedömning och detta omfattar naturligtvis även arbetet med skriftlig information. Detta arbete leder till ett utökat behov av utvecklingsarbete och kompetensutveckling som också kommer att innebära en del kostnader för förvaltningen.

Förvaltningen välkomnar förslaget med att Myndigheten för skolutveckling ges ett uppdrag att ta fram ett nationellt stödmaterial med lärande exempel för att utveckla och dokumentera formerna för en ny förstärkt individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen samt att en revidering av de allmänna råden för den individuella utvecklingsplanen genomförs. Det är vidare viktigt att uppgifterna om elevernas prestationer som dokumenteras i den skriftliga informationen uppfyller höga krav på rättssäkerhet, förutsägbarhet och likvärdighet.

Det råder i skrivningarna i promemorian en viss begreppsförvirring, ibland används begreppet *individuell utvecklingsplan med omdömen*, ibland används begreppet *skriftliga omdömen* eller andra skrivningar. Förvaltningen efterfrågar en mer enhetlig definition, företrädesvis den första, då begreppet *skriftligt omdöme* redan finns (för elever som ej når målen i ett ämne i åk 9, grundskoleförordningen 7 kap. 9§).

Bilagor

Remiss "Promemoria om en individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen".